

MÀSTERS I POSTGRAUS

UN PAS ENDAVANT

ELS MÀSTERS I ELS POSTGRAUS PIONERS S'AVANCEN AL QUE ACABARÀ SENT UNA NECESSITAT FORMATIVA

TEXT **O.V.**

Les universitats s'han convertit en referents per formar les persones al llarg de tota la vida i són una peça clau per a les seves carreres professionals. Després de cursar un grau i establir les bases del coneixement, sorgeixen diferents moments de la trajectòria laboral en què segurament cal continuar aprenent, actualitzar i aprofundir continguts o tenir les eines necessàries per reorientar-se professionalment. El que s'ha evidenciat al llarg dels anys és que des de l'acadèmia els docents tenen la visió necessària per detectar les necessitats formatives que sorgiran en el futur i poder donar resposta a noves realitats laborals.

El poder de la col·laboració

La col·laboració interuniversitària és una de les eines més potents que tenen les universitats per sumar recursos i esforços i així anar un pas endavant. Aquesta va ser l'aposta de cinc universitats catalanes el 2006, quan la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Girona i la Universitat Ramon Llull, amb la col·laboració de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya, van decidir avançar-se a les necessitats educatives d'aleshores. El resultat va ser el postgrau interuniversitari en Psicologia de l'Educació, únic a Catalunya i pioner a tot l'Estat, que reuneix equips rellevants implicats tant en recerca com en programes d'intervenció i canvi educatiu dins i fora de l'escola. Per a José Luis Lalueza, coordinador del màster a la UAB, no és menor haver posat en marxa un programa de doctorat i posteriorment aquest postgrau que aplega tots els equips de recerca de Catalunya en psicologia de l'educació: "Vam ser pioners preveient que la inclusió educativa aniria guanyant terreny i caldria crear un sistema d'aprenentatge que acompanyés el professorat dels centres per elaborar respostes específiques, i que es generessin processos d'inclusió educativa per a alumnat amb característiques tant de caràcter cognitiu com sensorial, social, cultural o econòmic". Gairebé vint anys després de la creació, la formació s'ha consolidat i ha evidenciat que és encertada la concepció del psicòleg de l'educació com a agent que intervé sobre tot el sistema educatiu i que treballa en la transformació de les pràctiques docents perquè siguin inclusives. El postgrau compta amb tres itineraris

MÀSTERS I POSTGRAUS

LA FORMACIÓ CONTINUADA ÉS LA RESPOSTA ALS REPTES ACTUALS

LES UNIVERSITATS TENEN LA CAPACITAT D'ADAPTAR LA FORMACIÓ A LES NECESSITATS DE L'ENTORN LABORAL

TEXTOLGA VALLEJO

PERE VIRGILI

L'oferta de formació continuada de les universitats és ben àmplia i diversa, tant pel que fa als continguts com a la durada, el format i el cost. Independentment de la institució que l'ofereixi, tenen en comú aspectes com la internacionalització dels estudis, la col·laboració entre universitats, la interdisciplinarietat, que va guanyant presència, i sobretot la capacitat de l'acadèmia per donar resposta als desafiaments que ens planteja el nostre dia a dia, i fins i tot la possibilitat d'avançar-se als possibles reptes de futur. Cada cop més la formació continuada és una opció que té molt present tant l'alumnat que acaba de graduar-se amb la finalitat d'accedir al doctorat, especialitzar-se o habilitar-se per exercir la professió, com professionals que tenen clar que actualitzar coneixements és essencial per progressar laboralment o reorientar la seva feina.

Independentment de l'àmbit en què ens centrem, hi ha aspectes com la sostenibilitat, l'eficiència o possibles impactes ambientals, econòmics i socials que cal tenir en compte. Aquest és el punt de partida de l'Erasmus Mundus master's degree in Sustainable Systems Engineering (EMSSE). La UPC és una de les universitats que hi participen proporcionant a l'alumnat el coneixement i les habilitats que es necessiten per crear sistemes que siguin eficients, viables econòmicament i respectuosos amb el medi. Raúl Benítez, sotsdirector de Relacions Internacionals de l'Escola d'Enginyeria de Barcelona Est (EEBE) de la UPC, reconeix que els professionals amb coneixements en enginyeria de sistemes són molt sol·licitats per empreses multinacionals amb un alt perfil d'innovació tecnològica: "L'enginyeria de sistemes és

un camp d'aplicació que aborda una gran varietat de problemes com la logística industrial, la gestió del trànsit, els sistemes de producció avançats i les aplicacions d'intel·ligència artificial en àmbits estratègics com l'energia i la salut". El programa de màster inclou la col·laboració directa d'empreses internacionals que assessoren en els aspectes més estratègics del mercat laboral i alhora ofereixen oportunitats laborals als estudiants.

Noves propostes per a nous escenaris

Estem vivint un moment de canvi profund, en què els coneixements queden obsolets ràpidament, per això el que té realment valor i resulta útil és la capacitat per adaptar-se als canvis, saber analitzar amb rigor les noves situacions que sorgeixen i buscar solucions. "Es necessiten matemàtics, no pels seus coneixements matemàtics, que difícilment aplicaran de forma directa, sinó perquè són persones amb capacitat de raonament, poden pensar ordenadament, saben analitzar problemes, buscar i trobar possibles solucions", argumenta Xavier Massaneda, professor titular de la Facultat de Matemàtiques i Informàtica de la UB i coordinador del màster en Matemàtica Avançada. Aquest curs 2024-25 es reformula el màster, que fins ara només el coordinava la UB. En aquesta nova edició s'amplia l'oferta i s'hi incorpora professorat de la UAB. Massaneda explica convençut que és una formació que dona resposta als reptes actuals: "Fa 50 anys tothom que feia matemàtiques es dedicava a la docència, en canvi ara l'oferta laboral s'ha diversificat molt i els matemàtics juguen un paper important. Aquest és un màster pensat per a qui acaba el grau de matemàtiques o física teòrica i vol orientar-se cap al món de la recerca, una recerca que no només es fa a la universitat, cada cop hi ha més recerca a l'empresa", assegura.

Filosofia contemporània

Els desafiaments de la filosofia contemporània també han evolucionat i des de la formació continuada es treballa per adaptar-se a les noves realitats. Amb el màster interuniversitari en Filologies de la Cura de la UAB i la UdG, es vol donar resposta als reptes que ens interpel·len ara, no només en clau acadèmica, també per respondre a les problemàtiques i les inquietuds que hi ha a la societat, com la crisi climàtica, polítiques d'igualtat, violència de gènere, mancances en la salut o necessitats de col·lectius vulnerables. Un dels valors afegits del màster és

MÀSTERS I POSTGRAUS

MICROCREDENCIALS, LES FORMACIONS DE CURTA DURADA QUE PROMOUEN L'OCUPABILITAT

LA TENDÈNCIA FORMATIVA QUE GUANYA PRESENCIA I DONA RESPOSTA A LES NECESSITATS DEL MERCAT

TEXT **O.V.**

Les microcredencials són cursos especialitzats i breus que permeten desenvolupar competències clau demandades pel mercat de treball. Es tracta de veure quines són les necessitats formatives de cada àmbit professional i a partir d'aquí es dissenyen aquestes experiències formatives de curta durada. Són una eina que promou l'ocupabilitat, ajuda a formar-se i actualitzar-se en nous perfils laborals i a adquirir habilitats necessàries per progressar professionalment.

Joan Gispets, vicerector de Política Universitària de la UPC, assegura que la idea d'anar a la universitat entre els 18 i els 23 anys està caducada perquè al llarg de la vida cal continuar aprenent, no només en l'àmbit de les competències específiques de cada professió, on molts coneixements caduquen ràpidament. A tots els àmbits professionals es requereixen competències transversals com el sentit de l'ètica, la responsabilitat social, la capacitat del treball en equip, la digitalització, l'anàlisi de

Una eina per a l'ocupabilitat

Les microcredencials són cursos especialitzats i breus que tenen el propòsit de promoure l'ocupabilitat

dades i la intel·ligència artificial (IA) o habilitats comunicatives: "Les microcredencials encaixen perfectament en aquesta necessitat d'actualitzar coneixements. Són formacions relativament curtes, molt focalitzades, la seva acreditació és vàlida a tot Europa i són apilables. A més, al sector empresarial li resol un problema: es fa una formació a mida per a determinats llocs de l'empresa. És el futur", diu convençut. Sandra Sanz, sotsdirectora referent del programa de microcredencials de la UOC, coincideix a dir que aquest tipus de formació és una eina per potenciar el currículum "perquè acredita les competències professionals que has après, et permet compartir aquesta informació a través de les xarxes socials i els ocupadors poden saber de manera ràpida i fàcil que tens aquestes competències".

Una de les àrees de treball del vicerector Gispets és la formació permanent que s'ocupa dels màsters i postgraus no oficials i on s'ha iniciat la política de microcredencials. "El curs 2023-2024 vam llançar la primera oferta de microcredencials, després de presentar-nos a la convocatòria del Ministeri de Transport i Mobilitat per oferir microcredencials en l'àmbit de

la mobilitat sostenible", explica. Des de la UPC es plantegen reservar la presencialitat de les microcredencials quan realment suposa un aprenentatge social. Sempre que les competències, habilitats i metodologies es beneficiïn de l'intercanvi amb el professorat, el treball en grup o l'ús de determinades eines, s'aposta per la presencialitat. I s'opta per l'aprenentatge en línia quan el coneixement i les competències es poden assolir individualment. Una opció que estalvia temps, redueix la petjada de CO₂ i ajuda a compatibilitzar les obligacions professionals i personals.

Per al curs que comencem, el Departament de Recerca i Universitats ha obert una nova convocatòria per llançar

